

Gazeta Gdańska

PRZEDPŁATA W POLSCE wynosi kwartalnie 7,50 mk. polskich z odnośnikiem do domu przez listowego. OGŁOSZENIA inserentów zamieszczanych w Polsce po 1,50 mk. polskich za jednolamowy wiersz petytowy.

WYCHODZI CODZIENNIE W POŁUDNIE z wyjątkiem niedziel i świąt katolickich. Kto chce zamieścić w niej ogłoszenie, nadać je winien najpóźniej dnia poprzedniego do godz. 1-szej w południe. Telefon 1781.

PRZEDPŁATA W WOLNYM GDAŃSKU wynosi kwartalnie 3,45 mk. niem., a 4,35 mk. niem. z odnośnikiem do domu. OGŁOSZENIA z obszaru Woln. Gdańska po 60 fen. niem. za jednolamowy wiersz petytowy.

Adres: „Gazeta Gdańska” w Gdańsku—Danzig, Postschliessfach 188. — Redakcja i Ekspedycja: Grobla Przedmiejska (Vorstadt. Graben) 49.

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSTUS!

Rok XXX.

Gdańsk na sobotę, dnia 18-go czerwca 1920.

Nr. 139.

Konstytuantę jeżdża po „Staatsracie” gdańskim.

Drugie z kolei zebranie ogólne sejmiku gdańskiego odbywało się właściwie pod znakiem wojny podjazdowej przeciwko radzie stanu. Tak nazwiemy po polsku „Staatsrat” powołany początkowo przez p. Towera, który wnet zauważył, że nie będzie mógł rządzić sam i odpowiedziałność chciał rozłożyć także i na barki inne, miejsce.

Posiedzenie w czwartek 17 czerwca zwołano co prawda na godz. 1 w południe. Jednakże większość wybrańców gdańskich spożywała właśnie obiad w największym spokoju ducha, gdyż o wyznaczonej godzinie ani połowy członków nie było jeszcze na sali. Z Polaków jedyny dr. Kubacz był już przed pierwszą na miejscu. Drudzy przybyli później, a p. Kuhnerta nie było wogóle.

Tym razem ustawiono już i mównicę. Stenografów ulokowano na podjum prezydialnem, a panów z Rady Stanu nie było wielu. Po części zastępowali ich pełnomocnicy. Jedynie nadburmistrz Sahm dotrzymał placu. Jednakże znalazł się wkrótce w bardzo niemiłym położeniu.

Zanim posłowie zebrali się, przetrwało chwilę. Wreszcie po półgodzinnym prawie oczekiwaniu bo o 1-szej min. 25 przewodniczący otwiera zebranie.

Obwieszcza, że socjaliści z powodu otwarcia konstytuanty żądają amnestji odpowiednim wnioskiem. Nacjonaliści zaś (Deutschnationale Volkspartei) pragną wtrącać się w sprawy polskie, to jest wytoczyć chęć rzecz arestowanego przez władze polskie dr. Wagnera, o którym pisaliśmy już w artykule zatytułowanym: „Czy Starogard znajduje się w Afryce”. Widocznie nacjonaliści gdańscy nie znają artykułu tego w tłumaczeniu niemieckim, bo inaczej pewnoby wniosku swego nie stawiali wogóle.

Z dwoma sprawami pierwszymi — komisją mi: rugów wyborczych i regulaminową załatwiono się gładko. Na razie postanowiono kierować się regulaminem narodowego zgromadzenia, czyli sejmiku PRUSKIEGO... Cień to znowu owego zegaru słonecznego, który silnym cieniem a Gdańskiem. Więc bardzo doniosłe posiada.

Ale może się z czasem i to ułożyć. Nie można przewidzieć. Dość dobre prognozyki wskazują na to.

Trzecią sprawą było wybranie WYDZIAŁU DLA SPRAW ZAGRANICZNYCH. Rzeczą arcyważną. Wszak ta komisja będzie pracowała przede wszystkim nad układem między Polską i Gdańskiem. Więc bardzo doniosłe posiada znaczenie.

I tutaj podkreślić musimy mądry krok Koła Polskiego. Nikt nie wie dotychczas na pewno, jak będzie z zastępstwem Gdańska poza granicami jego. Polacy rozumieją traktat tak, iż Polska będzie zastępować Gdańsk na zewnątrz. Niemcy znowu pojmują go inaczej. Powiadają, iż Gdańsk pod tym względem jest samodzielnym. Słowem niezależny — a więc NIEPODLEGŁY.

I tu już niebezpieczeństwo tkwi w samej nazwie wydziału dla spraw zagranicznych. Dlatego imieniem Koła Polskiego mecenas Łangowski zdał oświadczenie, że nazwa ta nie przesadza załatwiania tej sprawy i że nie rozstrzyga kwestii spornej.

Bardzo to było roztropnie. Widać, że nasi uważają na to, co się święci.

Przy głosowaniu nad liczbą członków wydziału zagranicznego zdania były podzielone. Jedni chcieli 21 — drudzy 17. Drobna tylko większość zwyciężyła lewica. Uchwalono 17 członków i przy tej sposobności głosowano po raz pierwszy tak zwanym skokiem baranym (Hammelsprung — to znaczy posłowie wyszli — i wracali po jednemu odmiennymi drzwiami, odpowiednio do tego czy głosowali ZA, czy też PRZECIWKO wnioskowi.

Czwartym punktem obrad było Rozporządzenie z dnia 31 maja r. b. traktatu o gdańskim zgrupowaniu konstytucyjnym i prawnym stanowiącym członków konstytuanty. I teraz rozpoczął się pierwszy taniec konstytuanty.

Przejechano się najweselsiej po Radzie Stanu. Przytem oberwało się mocno nadburmistrzowi Gdańska p. Sahmowi. Biedak już dawno nie był w takich opalach. Mienił się na twarzy i pociał, kiedy skubać go począł p. Rahn od socjalistów niezależnych. A operacja ta trwała dość długo.

Debatę rozpoczął p. Benecke (nacjonalista). Zaczął bardzo rzewliwie, bo wspomnieniem dawnej ojczyzny — rozumie się niemieckiej — (Brawa na prawicy), od której TYMCZASOWO — dosłownie „einstweilen” — oderwani zostali. Czyżby owe „einstweilen” znaczyło, że nacjonaliści niemieccy Gdańska wciąż jeszcze — i to tak wyraźnie — marzą o przyłączeniu Gdańska do Niemiec? W tej chwili — przed konwencją z Polską — patrząc ze stanowiska Gdańszczanina — apetyty podobne stanowczo potęgęć trzeba jak najenergiczniej. Bo nie przyniosą nam one sympatii w Polsce, a ta potrzebna Gdańskowi jest przy zawarciu Konwencji.

Pan Benecke niezadowolony był z Rady Stanu. Już w ścisłej swej formie, obejmującej tylko 3 członków, to jest pp. Sahma, zastępcę prezydenta reencyjnego p. Kameckiego i radcę reencyjnego Venskego, nie podobała mu się ona. Oświadczył, że wyborcy na pewno sobie rzecz zupełnie inaczej przedstawiali. Szczególnie myśleli zupełnie inaczej o zadaniach przypadających konstytucji w udziale. (Potakiwania na lewicy). Tymczasem wyznaczono jej tylko dwa zadania: utworzenie konstytucji i dokonanie konwencji z Polską. Wspomniał też o jakiejś herbatce, na której ograniczano działalność obecnie zebranego przedstawicielstwa. Imieniem swej frakcji oczekuje obrania „tymczasowego” senatu z prawami przysługującymi „rzeczywistemu” w miarę projektu konstytucji.

Aczkolwiek to przemówienie było bardzo oględne, to jednak skierowane przeciwko radzie tem bardziej było niemiłe, że dowiedzieliśmy się z ust przedstawiciela prawicy, iż losami Gdańska kieruje obecnie jakaś „herbatka” — czyli zebranie osób zebranych o pewnej godzinie na spijanie tego bądź co bądź przyjemnego napoju. Jednak jest to nadzwyczaj „silna” herbatka, jeśli rozstrzyga nawet o zadaniach 120 wybrańców ludu.

Gdzież tu demokracja?

W przerwie Polacy podali odpowiedni swój wniosek, sformułowany na piśmie. Przewodniczący Reinhard odczytał go, a ponieważ prezes Koła Polskiego podpisał się — widocznie z przyzwyczajenia długimi laty nabył tego — jako dr. Panecki, pan superintendent uważał za wskazane zwrócić mu publicznie uwagę na to, że wedle zwyczajów parlamentarnych nie używa się nawet takich choćby i akademickich tytułów jak dr.! — Czy to bardzo taktownie było ze strony p. przewodniczącego w ten sposób odezwać się publicznie do Polaka, kiedy sam nawet mecenas Łangowski błędnie zwał „doktorem” na tem samem posiedzeniu nie raz i nie dwa — o tem nie chcemy mówić. Jednakże ładna to nauka dla niektórych pp. posłów... — co nawet na zebraniach polskich — ROBOTNICZYCH tytułują się i dla większego splendoru TYTUŁOWAĆ KAZA „posłami”...

Mocniej do rzeczy zabrał się niezależny socjalista Rahn. Cóż — kiedy i on o dziwo! rozczulał się począł na wstępie o przynależności do Niemiec, zaznaczając, iż i jego zwolennicy woliliby daleko milej, gdyby pozostali częścią rzeczy!... zamiast być Wolnym Gdańskiem. Jednakże wnet otrząsł się z tego i dalej siarczyć, że w Gdańsku po odłączeniu od Niemiec nikt nie troszczył się o prawa. Słusznie zgromił magistrat sopocki, co urządził w Sopocie jaskinię gry... mimo, że nawet w rzeszy niemieckiej zakazano najsurowiej otwierać i utrzymywać takich szulerni.

Napiętnował postępowanie władz celnych, które oświadczyły, iż w Gdańsku obowiązują prawa niemieckie, więc płacić trzeba za towary z Niemiec 900 procent cła... Ścisłą radę państwową z p. Sahmem na czele nazwał „chodzącym” biurokratyzmem pruskim.

Nikt nie troszczył się o handel i przemysł, zatem panowie kupcy jeździli samowolnie do Warszawy, szkodząc tem Wolnemu Miastu. Wydział na gdańsko-niemiecki układ gospodarczy, wprost niegodziwy wobec Gdańska. A najsilniej występować począł przeciw „samowoli urzędniczej”, kiedy poruszył sprawę SICHERHEITSWEHR, na którą urzędniczka uchwaliła WYDATKI PIĘTNASTU DO DWUDZIESTU MILJONÓW rocznie!... Ale to pochodzi z tego, jeśli jeden jedyny człowiek przywłaszcza sobie tyle potęgi i władzy, co posiadają 330 tysięcy mieszkańców Wolnego Miasta razem wziętych!...

I dalejże na Radę Stanu. Gdyby miała być poszanowanie przed demokratyzmem, byłaby niewątpliwie ustąpiła i złożyła władzę swą w ręce konstytuanty zaraz po jej otwarciu. Ale jest ona, jak wiele rzeczy innych, tworem samego p. Sahma. I tutaj posypały się na głowę nadburmistrza najnieprzyjemniejsze rzeczy. Mienił się na twarzy i pociał — nie rzekł jednak nic. Nie puścił ani słowa.

Po wyrażeniu różnych życzeń co do zmiany rozporządzenia, p. Rahn zakończył, że uważa to jako pierwsze czytanie rozporządzenia. Streścił mowę swą żądaniem ustąpienia Rady Stanu, domagał się utworzenia w jej miejsce nowego rządu, a więc senatu tymczasowego i żądał ustania wien etatu.

Centrowiec Weiss też płakał nad odłączeniem od „faterlandu”. Nic jednak ciekawego nie powiedział.

Socjalista Müller twierdził, że Staatsratu w traktacie pokojowym niema. Więc oświadczył się przeciw niemu i żądał jeszcze wdania się w układy, aby na siedzibę konstytuanty zyskał piękny i obszerny gmach byłej komendy naczelnej przy dworcu.

Stronnictwo gospodarcze chce wszystko pozostawić przy starem, aż się Gdańsk nie ukonstytuuje. Był to najbardziej wszecheczny pogląd.

Demokrata p. Loening zaś uznał za stosowne „festhalten am Deutschtum”, jakby mu kto jego niemieckość wydierał — i powiadał, że trzeba sobie „das Deutschtum nicht nehmen lassen”, jakby mu kto zabierał jego niemieczność. Właśnie u tego skądinąd bardzo roztropnego człowieka najmniej spodziewaliśmy się podobnego szowinizmu. Nie chce się on mieszać do innych zadań, któreby konstytuantę powstrzymywały od spraw innych, choć w rzeczach nagłych nie jest od tego, żeby się konstytuanta zajmowała sprawami takimi prócz konstytucji i konwencji.

Nie był więc ani zimny, ani ciepły.

Polak mec. Łangowski wskazał, że traktat pokojowy nie zna „Staatsratu”. Pochwalił nadkomisarza, że odstąpił od zawarcia konwencji poza konstytuantą i zdał oświadczenie, że nie słusznie Polaków gdańskich uważają za tych, co robią politykę warszawską. Polacy gdańscy czują się Gdańszczaninami. Stoją zupełnie na gruncie gdańskim. Są w nim daleko głębiej zakorzenieni przeszłością. — Ale nie rzewne wspomnienia, lecz przyszłość mają na oku. Oświadczył się po kilku refleksjach historycznych za tem, aby znieść „Staatsrat”.

I z zadowoleniem zaznaczyć musimy, że nie było zaciętrzewienia wśród Niemców. Słuchano Polaka spokojnie. Niemcy zachowywali się tak przykładowie, że nie można powiedzieć, iżby to było niezwykliwe. Należy im się za to pochwalać.

Duch w konstytucji na razie jest zupełnie inny, jak w radzie miejskiej Gdańska. Powiedzieć trzeba: szlachetniejszy. I o ile obrady potoczą się dalej podobnie, to Gdańsk powinien sobie może takiej konstytuanty.

Ale odczekajmy czasu. Kto wie, czy nie chwalimy za wcześnie!

Na tem zakończono obrady. Uchwalono podjąć je dnia następnego o godz. 2 po poł. — to jest w piątek 18 czerwca. Posiedzenie trwało dwie godziny przeszło. O godz. 3 min. 43 przewodniczący zamknął posiedzenie.

Jutro dalszy ciąg tych samych obrad i przyjęcie stawionych wniosków. Potem pierwsze czytanie projektu konstytucji.

Rzecz zatem arcy ciekawa.

Przegląd polityczny

Co Niemcy zapłacą Włochom?

PAT. Zdaniem dzienników rzymskich suma odszkodowania należna Włochom wynosi 60 miliardów lirów.

Powstanie w Albanii przycichło.

Agencja Havasa donosi z Rzymu pod datą 15 b. m.:

„Epoca” podaje, że obecnie panuje w Albanii spokój. Powstańcy przygotowują się do nowych ataków. Oddziały włoskie opuściły Porto Palermone.

Przesilenie gabinetowe we Włoszech.

PAT. (Radio st. warsz.) donosi pod datą 16 bm. z Rzymu: Giolitti prowadził dzisiaj w dalszym ciągu konferencję z politykami celem rozwiązania kwestii przesilenia gabinetowego. Między innymi konferował on z hr. Sforza, który dzisiaj wrócił z Londynu, a który — jak twierdzi prasa — otrzymałby tekę ministra spraw zagranicznych. Skład nowego gabinetu ogłoszony będzie za kilka dni, chociaż ważniejsze ministerja są już dzisiaj obsadzone. Parlament włoski ma być zwołany na 23 bm. Orlando cofnął swoją dymisję ze stanowiska prezydenta izby posłów wskutek usilnych nalegań Giolittiego.

Sprawy polskie.

Komunikat Sztabu Jener. W. P. z d. 16 czerwca.

PAT. Na odcinku północnym wzduż rzeki Auty po nieudanych atakach nieprzyjaciela spokojnie. Walki na wschodnim brzegu Berezyny, jakie się wywiązały podczas naszej akcji w dniach 14 i 15 bm. cechowała niezwykła zaciętość. Oddziały nasze kilkakrotnie były zmuszone pokonywać opór nieprzyjaciela walcząc białą bronią z pomocą granatów ręcznych. 15-ta i 80-ta brygady bolszewickiej piechoty uległy zupełnemu rozbiciu. Na odcinku Bobrujskim odparto ataki bolszewickie na Domanowszczyźnie. Na Polesiu oddziały nasze rozbiły kolumny nieprzyjacielskie posuwające się w kierunku Czarnobyla. Oddziały armii generała Rydza Śmigłego odparły silne grupy przeciwnika na linii Teterewa. Na Podolu spokojnie. — Szef oddziału operacyjnego Naczelnego dowództwa Stachiewicz, pułkownik sztabu jeneraln.

Miljon dolarów na polską pożyczkę państwową.

PAT. Biuro korespondencyjne donosi z Waszyngtonu: Na zgromadzeniu Polaków amerykańskich w Nowym Yorku postanowiono zakupić polską pożyczkę państwową za 1 milion dolarów.

Strejk w Warszawie jeszcze nie skończony.

PAT. „Kurier Warszawski” z 16 bm. donosi: Dzisiaj w południe rozpoczęły się w ministerstwie pracy narady z delegatami bloku robotniczego i związków polskich celem zlikwidowania strejku w instytucjach użyteczności publicznej. Na razie robotnicy w tych zakładach dalej strejkują. Służbę pełni zamiast robotników stowarzyszenie samopomocy społecznej.

Wiadomości potoczne

KALENDARZ na sobotę, dnia 19 czerwca:

Gerwazego i Protazego.

Słońca wschód o g. 3.39, zach. o g. 8.23.

Księżycy wschód o g. 7.27, zach. o g. 10.10.

Gdańsk. Zebranie Polskiego Stronnictwa Ludowego w Gdańsku odbędzie się w przyszłym tygodniu, a więc od najbliższej soboty za tydzień w Ochronce przy Poggenpuhl 11 o godz. 7 wieczorem. Wszystkich członków i zwolenników prosimy wziąć liczny udział w owym zebraniu.

— Piekarze i handlarze maki odebrać mogą karty na chleb i makę, które wydane zostaną w sobotę i na początku przyszłego tygodnia, i to: firmy od litery A—K w piątek, dnia 18 czerwca, firmy od litery L—Z w sobotę, dnia 19 bm. w czasie od 7—2 po południu. Karty wydane zostaną w urzędzie kart żywnościowych przy Pfefferstadt 33—35.

— Zdarza się często, że listy wystosowane do urzędów adresowane są do urzędników, nie do urzędu wprost. W razie wyjazdu urzędników na urlop pisma takie leżą dłużej czas niezalutowane. Zwraca się zatem uwagę na to, że wszelkie podania winny być wystosowane pod adresem odpowiednich urzędów, jako to: magistratu, urzędu żywnościowego i t. d.

— Od kilku dni próbuje część bezrobotnych przeszkodzić nakazanemu przez urząd roboczy stemplowaniu kart dwa razy na dzień. Magistrat postanowił zatem ogłosić co następuje: Przez przymusowe zamknięcie biur stemplowych przeszkadzono w dniu 15 bm. po południu stemplowaniu kart wsparcia. W razie powtórzenia się takiego zajścia będzie urząd roboczy zniewolonym lokale swe na razie zamknąć i zawiesić wypłacanie wsparć.

— Przejazdka niedzielna na morzu. Międzynarodowe biuro podróży i komunikacji Baltropa ogłasza, że w niedzielę dnia 20 bm. urządza wyprawę na morzu parowcem „Grüssgott”, który w sobotę wieczorem przybywa tudzież z Szwajcarii. Przy obecnej ślicznej pogodzie niejedni pragnęliby się zapewne przejechać na morze, gdyby to możliwym było, spodziewać się zatem należy, że publiczność powita z zadowoleniem nowe urządzenie i skorzysta skwapliwie ze sposobności spędzenia niedzieli na świeżym powietrzu na morzu. Bliższe szczegóły dotyczące cen i czasu wyjazdu parowca znajdują się w ogłoszeniu.

— Baczność handlowcy! Zwracamy Sz. Kolegom uwagę na piątkowe zebranie w domu św. Józefa na Töpfergasse o godz. 7½. Porządek dzienny: zagajenie, odczytanie protokołu i ważny referat. Z poważaniem koleżeńskim — Ruszkowski.

— Przykład godny naśladowania. W poniedziałek, 14 bm. odbyło się zebranie Towarzystwa Ludowego w Starym Szkotlandzie, na którym referowano o Pożyczce Odrodzenia Polski. Dyskusja, która się na tem tle wywiązała, dowiodła, że jak gorącymi uczuciami odnośnie do członkowie, a w szczególności starsza generacja do sprawy ojczyzny i jak gorąco pragną tej Matce naszej według sił i możliwości dopomóc, gdyż obecni członkowie nie tylko że subskrybowali za siebie, lecz jednogłośnie postanowili około 600 marek niemieckich, które przeznaczone były na zakupno chorągwi, w pożyczce polskiej ulokować. Powyższa uchwała jest dowodem, jak wielki panuje patriotyzm pomiędzy Polonją gdańską i powinna jako dobry przykład służyć dla tych, którzy dotychczas obowiązku swego względem Ojczyzny nie wypełnili i spowodować gnuśnych do naśladowania.

Warszawska giełda walutowa z dn. 16 czerwca.

PAT. Ruble carskie (po 100) 252, (po 500) 263, ruble dumskie (po 1000) 71—66—67, ruble dumskie (po 250) 51,50—48. Franki francuskie 13,25—13,15. Dolarzy Stanów Zjednoczonych 166,50—165. Dolarzy kanadyjskie 140. Niemieckie 100—markówki 430—445—440.

Czeki na Wiedeń 112—110, na Kopenhagę 31,70, na Paryż 13,30—13,10, na Szwajcarię 33,15—32,50, na Londyn 697,50—685, na Nowy York 170, na Berlin 427,50—438—432,50.

Akcje: Starachowice 9900, Lilpopy 4350, Rudzki 3650, Żyrardów 6975. Tendencja dla akcji mocna, waluty zachodnie dość słabo.

Sejmik Kółek Rolniczych. Po kilku latach przerwy, spowodowanej wojną obojętnie się znowu w roku bieżącym sejmik Kółek Rolniczych w Województwie Pomorskiem, i to we wtorek, 22 bm. o godz. 12 w południe na sali Bazaru w Grudziądzu. W bezpośrednim połączeniu z wspomnianym sejmikiem urządza Pomorska Izba Rolnicza 23 b. m. wystawę przemysłu domowego, głównie przerobów lnu na nici, płótno, materiały i t. p. Na wystawie będą mieli fachowcy wykłady o uprawie lnu, jego przeróbce na włókno, nici i płótno, nie mniej o przetwarzaniu wełny na różne materiały. Wykłady będą uzupełnione demonstracjami, które dadzą zwiedzającym pogląd na praktyczne wykonanie. Jak się z pewnego źródła dowiadujemy, zapewnione są okazałe zbiory z Kaszub, całego Pomorza, a nawet i z Wielkopolski. Wystawa zapowiada się więc obiecująco. Wszelkie narzędzia i przybory potrzebne do tego przemysłu będą wystawione, a niektóre z nich, jak kołowrotki będzie można nabyć na miejscu.

Zebrania Towarzystw

odbyła się:

w Gdańsku: Miesięczne posiedzenie Tow. gimnastycznego „Sokół” w piątek, dnia 18 bm. o godz. 7 wieczorem w lokalu p. Steppuhn w Świdlicach. Dla ważności obrad udział wszystkich członków konieczny.

w Gdańsku: Polskiego Stronnictwa Ludowego w sobotę, dnia 26-go czerwca o godzinie 7 na sali Ochronki, Poggenpuhl 11.

w Gdańsku: Walne Związku urzędników pocztowych Polaków na Pomorze w niedzielę, 20 bm. o godz. 3 po poł. na sali w Ochronce, Poggenpuhl 11. Dla ważnych obrad prosi się o liczny udział.

w Wrzeszczu: W sobotę, 19 bm. o godz. 7 z rana uroczysta msza św. z polskim śpiewem na uproszenie błogosławieństwa Bożego dla Ojczyzny.

czyzny, na którą się wszystkich rodaków Wrzeszcza serdecznie zaprasza.

w Oliwie: Zjedn. Zawod. Polsk. w sobotę, 19 bm. o godz. 8 wiecz. na sali p. Drzewickiego. w Oliwie: w niedzielę, 20 bm. zaraz po naboż. w Refektarzu zebranie Tow. Lud. „Jedność”. w Sopocie: Tow. Ligi Żeglugi Polskiej Oddział Sopotki w sobotę, 19 bm. o godz. 8 wiecz. w lokalu zebrania Central-Hotel przy ul. Morskiej. Na zebraniu wygłosi p. dr. Majkowski bardzo zajmujący referat z działalności komisji granicznej. Uprasza się o liczne przybycie. w Kiełnie: w niedzielę, 20 bm. Tow. Ludowego zaraz po nabożeństwie na zwykłej sali zebrania. Narada co do przyszłej zabawy letowej. w Wejherowie: W niedzielę, 20 bm. o godz. 10 przed poł. w Domu Katolickim konferencja dla strażników szos z powiatu wejherowskiego. Zarząd Zjednoczenia Zawodowego Polsk.

Nakład i druk „Gazety Gdańskiej” Tow. Akc. w Gdańsku pod kierownictwem Jana Kwiatkowskiego w Gdańsku. Za redakcję odpowiada Henryk Wieczorkiewicz w Gdańsku.

Bekanntmachung

über die Brennstoffversorgung der Haushaltungen, der Landwirtschaft und des Kleinwerbes im Gebiete der Freien Stadt Danzig.

Auf Grund der Verordnung vom 9. April 1920 über die Errichtung eines Leucht- und Brennstoffversorgungsverbandes Danzig, sowie auf Grund der Paragraphen 1, 2 und 6 der deutschen Bundesratsverordnung über Regelung des Verkehrs mit Kohlen vom 24. Februar 1917 (Reichsgesetzblatt 167) und der §§ 1 und 7 der Bekanntmachung über die Bestellung eines Reichskommissars für die Kohlenverteilung im deutschen Reich vom 28. Februar 1917 (Reichsgesetzblatt 193), der Verordnung über Auskunftspflicht vom 12. Juli 1917 (Reichsgesetzblatt 105), sowie der §§ 12, 13, 14 und 17 der Bundesratsverordnung vom 25. September und 4. November 1915 über Errichtung von Preisprüfungsstellen, sowie der späteren Änderungen und die Versorgungsregelung (Reichsgesetzblatt 607 ff. und 728 ff.) wird bestimmt:

A. Allgemeines.

§ 1.

Brennstoffe im Sinne dieser Bekanntmachung sind: Steinkohlen, Anthrazit, Steinkohlenbriketts aller Art, Braunkohlen, Presssteine, Braunkohlenbriketts und Koks jeder Art, einschliesslich der geringen Sorten wie z. Beispiel Schlammkohlen, Koksgrus.

Die einzelnen Bestimmungen dieser Bekanntmachung beziehen sich grundsätzlich auf Brennstoffe, die aus dem Deutschen Reiche in das Gebiet der Freien Stadt Danzig eingeführt werden.

Auf eingeführte Brennstoffe aus anderen Herkunftsgebieten als dem Deutschen Reich finden diese Bestimmungen sinngemässe Anwendung.

§ 2.

I. Von dieser Bekanntmachung werden betroffen:

1. Der gesamte Hausbrand einschliesslich des Bedarfs der Behörden und Anstalten.
2. der Bedarf der Landwirtschaft einschliesslich der landwirtschaftlichen Nebenbetriebe,
3. der Bedarf der Gewerbebetriebe, die monatlich weniger als 10 t (eine Tonne — 1000 kg.) verbrauchen oder die nach den vom Leucht- und Brennstoffamt erlassenen Bekanntmachungen betr. die Meldepflicht für gewerbliche Verbraucher ohne Rücksicht auf die Höhe des Verbrauches nicht zu den meldepflichtigen gewerblichen Verbrauchern gehören (Schlachthöfe, Gastwirtschaften, Badeanstalten, Warenhäuser, Ladengeschäfte, Krankenhäuser, Strafanstalten und ähnliche Betriebe, ferner Bäckereien und Schlächtereien, soweit sie dem Bedarf der in der Gemeinde wohnenden oder sich vorübergehend aufhaltenden Bevölkerung dienen).

Zweifel darüber, ob ein Betrieb als meldepflichtiger, gewerblicher Betrieb anzusehen ist, entscheidet das Leucht- und Brennstoffamt.

II. „Hausbrand“ im Sinne dieser Bekanntmachung ist der gesamte in Absatz 1 unter Nr. 1—3 bezeichnete Brennstoffbedarf.

§ 3.

Die Abgabe von Brennstoffen, die als Hausbrandlieferungen bezogen sind, und ihr Verbrauch gemäss §§ 29 und 30 zu anderen Zwecken, als im § 2 Absatz I unter Nr. 1—3 angegeben, ist verboten. Abweichungen können nur durch das Leucht- und Brennstoffamt bestimmt werden.

§ 4.

Es werden folgende Versorgungsbezirke gebildet:

1. Danzig, 2. Zoppot, 3. Oliva, 4. Obra, 5. Tiegenhof, 6. Neuteich, 7. Danziger Niederung, 8. Danziger Höhe, 9. Grosser Werder.

§ 5.

Händler im Sinne dieser Verordnung ist jeder, der gewerbmässig Kohlen an Wiederverkäufer oder Verbraucher abgibt. Neue Kohlenhandelsbetriebe dürfen nur mit Genehmigung des Leucht- und Brennstoffamtes eröffnet werden. Als Händler gelten auch Vereinigungen von Verbrauchern, die sich mit dem Vertrieb von Hausbrandkohlen befassen, z. Beispiel Konsumvereine und idw. Genossenschaften.

§ 6.

„Hauptlieferer“ im Sinne dieser Bekanntmachung ist das im Deutschen Reiche gelegene liefernde Werk (Grube, Koksanstalt, Brikettfabrik) oder, wenn es einem Dritten (Verkaufskartell oder Handelsfirma) den Alleinvertrieb seiner Produktion überlassen hat, dieser Dritte, soweit die Lieferung deutscher Kohlen in Frage kommt. Beim Bezuge von Brennstoffen aus anderen Herkunftsgebieten als dem Deutschen Reich ist als Hauptlieferer der ursprüngliche Empfänger der Brennstoffe im freistaatlichen Gebiet zu betrachten.

B. Oberverteilung.

§ 7.

I. Das Leucht- und Brennstoffamt als Organ des Leucht- u. Brennstoffversorgungsverbandes für die Freie Stadt Danzig setzt für jeden Versorgungsbezirk fest, bis zu welcher Höhe innerhalb eines Lieferungszeitraumes der Bezug von Hausbrand gestattet ist.

II. Ein Rechtsanspruch auf Lieferung der vom Leucht- und Brennstoffamt festgesetzten Menge besteht nicht.

§ 8.

I. Das Leucht- und Brennstoffamt übersendet den Versorgungsbezirken in Höhe der für sie festgesetzten Zuweisung Bezugsscheine.

II. Die Bezugsscheine lauten auf je einen Eisenbahnwagen oder auf grössere Mengen. Eine Eisenbahnwagenladung wird mit durchschnittlich 15 t angenommen; Abweichungen nach oben oder unten bleiben zum Zweck des Ausgleichs ausser Betracht.

§ 9.

I. Das Leucht- und Brennstoffamt behält sich vor, die Bezugsscheine für einen Lieferungszeitraum den Versorgungsbezirken nicht mit einem Mal, sondern in Teilmengen zuzusenden und die Bezugsscheine der verschiedenen Teilmengen durch verschiedene Farben zu kennzeichnen.

C. Bezugsregelung.

§ 10.

I. Hausbrandkohle darf nur auf Grund von Bezugsscheinen bezogen und geliefert werden.

II. Die Belieferung der Scheine erfolgt aus den Grubengebieten des Deutschen Reiches in der Reihenfolge der Ausgabe der einzelnen Scheinreihen. Bei Bezügen und anderen Herkunftsgebieten als dem Deutschen Reich werden die zur Verwendung kommenden Scheinreihen durch das Leucht- und Brennstoffamt jedesmal besonders bestimmt.

III. Das Wirtschaftsjahr im Sinne dieser Verordnung rechnet vom 1. Mai dieses Jahres bis zum 30. 4. des nächsten Jahres.

§ 11.

Die Versorgungsbezirke haben die Bezugsscheine mit ihrem Stempel zu versehen und an den diejenigen Händler und unmittelbaren Bezieher auszuhändigen, welche Hausbrandkohle in den Bezirk einführen.

§ 12.

I. Die Bezieher haben die Bezugsscheine mit der Bestellung an ihre Lieferer weiterzugeben, die Lieferer an ihre Vorlieferer bis zu dem Hauptlieferer (§ 6). In der Bestellung ist anzugeben, für welchen Versorgungsbezirk die Hausbrandkohle bestimmt ist.

II. Die Hauptlieferer innerhalb des Freistaatsgebietes haben die Bezugsscheine zu entwerfen und geordnet aufzubewahren, nachdem der Kontrollabschnitt mit dem Belieferungsvermerk abgetrennt und an das Leucht- und Brennstoffamt der Freien Stadt Danzig abgesandt worden ist. Es sind Einrichtungen zu treffen, die eine Nachprüfung der Belieferung der Bezugsscheine ermöglichen.

III. Werden von einem Besteller Hausbrandkohlen für Verbraucher verschiedener Versorgungsbezirke bestellt, so hat er die Bestellungs-Bezugsscheine jedes Versorgungsgebietes über die für den einzelnen Bezirk bestimmten Mengen beizufügen.

§ 13.

Jeder Lieferer ist verpflichtet, Bezugsscheine, die er bei seinem Vorlieferer nicht überbringen kann, schleunigst an den Versorgungsbezirk zurückzusenden. Der Versorgungsbezirk hat solche Bezugsscheine an das Leucht- und Brennstoffamt einzusenden, damit von dort aus die Belieferung veranlasst wird.

§ 14.

In dem Auftrage an die Stelle, welche die Verladung besorgen soll, muss bei jeder Bestellung angegeben werden, für welchen Versorgungsbezirk die Lieferung bestimmt ist. Im Falle

des § 12 Abs. III hat der Auftrag gesondert für jeden Versorgungsbezirk zu lauten, z. B.:

Händler H für Kreis Danziger Höhe 40 t
Händler H für Stadt Danzig 60 t

§ 15.

I. Wer Hausbrandlieferungen verfrachtet ist verpflichtet,

1. den Frachtbrief oder das Schiffsapier mit der Aufschrift (Aufdruck):

„Hausbrand für ...“ zu versehen und die Bezeichnung des Versorgungsbezirkes einzurücken, z. B.:

„Hausbrand für Danziger Höhe.“

2. dem Versorgungsbezirk, für den die Sendung bestimmt ist, von der Absendung Nachricht zu geben und dabei den Empfängern Menge und Art des Brennstoffes und bei Bahnsendungen die Nummer des Eisenbahnwagens, bei Schiffen die Bezeichnung des Schiffes anzugeben.

II. Bei Schiffsladungen, die teils Hausbrandlieferungen, teils Lieferungen für gewöhnliche Verbraucher enthalten, ist in den Schiffspapieren anzugeben, in welchen Mengen und für welche Versorgungsbezirke Hausbrandlieferungen in der Ladung enthalten sind.

III. Wird die Schiffsladung in Eisenbahnwagen umgeschlagen, so sind die Frachtbriefe über Hausbrandsendungen von demjenigen, der das Umschlagen besorgt, mit der im Absatz I angegebenen Aufschrift (Aufdruck) zu versehen.

§ 16.

Händler und Verfrachter haben buchmässig den Nachweis über die ausgeführten Lieferungen und die Versendungen von Hausbrand zu führen.

§ 17.

I. Der Empfänger des Frachtbriefes oder Schiffsapieres hat dem Versorgungsbezirk sofort nach Ankunft einer Hausbrandsendung Anzeige von dem Eingange unter Angabe von Menge und Sorte zu machen.

II. Im Falle des § 15 Abs. 3 (Umschlag) hat der Empfänger des Eisenbahnfrachtbriefes die erforderliche Anzeige zu erstatten.

§ 18.

Die Empfänger von Brennstoffen aus anderen Ursprungsgebieten als dem Deutschen Reich haben dem Leucht- und Brennstoffamt noch vor Ankunft der Sendung Anzeige zu erstatten unter Angabe der in Aussicht stehenden Menge, Sorte und Zweckbestimmung.

§ 19.

I. Die Versorgungsbezirke haben darüber zu wachen, welche Hausbrandmengen zum Verbrauch innerhalb ihres Bezirks durch unmittelbar beziehende Verbraucher oder durch Händler eingeführt werden.

II. Sie haben Nachweisungen zu führen, aus welchen ersichtlich ist:

1. die Höhe der Zuweisung durch das Leucht- und Brennstoffamt,
2. an wen und für welche Mengen Bezugsscheine abgegeben worden sind,
3. Welche Mengen Hausbrandkohle nach Art. (§ 1) und Herkunftsgebieten des Deutschen Reiches getrennt in dem Versorgungsgebiet eingegangen sind.

III. Sie haben dem Leucht- und Brennstoffamt nach seiner näheren Bestimmung auf den von ihm herausgegebenen Vordrucken allmonatliche Berichte über die Hausbrandeinträge zu erstatten.

§ 20.

I. Verbraucher, Händler und amtliche Stellen sind verpflichtet, den Beauftragten des Leucht- und Brennstoffamtes auf Verlangen über den von dieser Bekanntmachung betroffenen Brennstoffverkehr Auskunft zu geben, Geschäftsbücher, Urkunden und sonstige Schriftstücke vorzulegen und Brennstoffbestände vorzuweisen.

II. Die Beauftragten des Leucht- und Brennstoffamtes sind zur Verschwiegenheit gemäss § 4 der Verordnung des Bundesrates über Auskunftspflicht vom 12. Juni 1917 (R. G. Bl. S. 604) verpflichtet.

D. Lieferungen eines Platzhändlers in mehrere Versorgungsbezirke.

§ 21.

I. Platzhändler eines Versorgungsbezirkes dürfen die Verbraucher eines anderen Versorgungsbezirks nur dann mit Hausbrand beliefern, wenn ihnen von dem anderen Versorgungsbezirk Bezugsscheine über Hausbrandlieferungen ausgehändigt worden sind. (§ 12 Abs. III.)

II. Es ist nicht erforderlich, dass die Händler die Eingänge für die einzelnen Versorgungsbezirke auf getrennte Lager nehmen. Jedoch haben sie die einzelnen Versorgungsbezirke so zu beliefern, wie es dem Verhältnis der Eingänge für die einzelnen Bezirke entspricht. Abweichende Vereinbarungen der beteiligten Versorgungsbezirke für die Händler massgebend.

§ 22.

Platzhändler, welche von mehreren Versorgungsbezirken Bezugsscheine erhalten haben, haben durch ihre Buchführung ersichtlich zu machen,

1. für welche Versorgungsbezirke und in wel-

cher Höhe ihnen Bezugsscheine von den verschiedenen Versorgungsbezirken ausgehändigt sind,

2. wann und welchem Vorlieferer sie die Bezugsscheine weitergegeben haben,

3. welche Mengen nach den Frachtbriefen vermerken für die einzelnen Versorgungsbezirke eingegangen sind,

4. welche Mengen in die einzelnen Versorgungsbezirke abgegeben worden sind.

§ 23.

I. Platzhändler, die in mehrere Versorgungsbezirke liefern, müssen auf Grund der Frachtbriefvermerke (§ 15 Absatz I) dem Versorgungsbezirk, in dem sie ihren Sitz haben, jeden Eingang von Hausbrandsendungen melden. Sie müssen ferner diejenigen Hausbrandeinträge, die für die Verbraucher anderer Versorgungsbezirke bestimmt sind, diesen Versorgungsbezirken melden.

II. Die Frachtbriefe über Hausbrandeinträge sind nach Versorgungsbezirken gesondert aufzubewahren.

§ 24.

Platzhändler, die die Verbraucher mehrerer Versorgungsbezirke beliefern, müssen das nach § 22 zu führende Buch und die Frachtbriefe den beteiligten Versorgungsbezirken oder den von diesen mit Ausweis versehenen Personen auf Verlangen vorzeigen.

§ 25.

Wenn Platzhändler an Verbraucher mehrerer Versorgungsbezirke liefern, so sind die beteiligten Versorgungsbezirke bezüglich dieser Händler zur gegenseitigen Auskunfterteilung über den von dieser Bekanntmachung betroffenen Brennstoffverkehr verpflichtet. In Streitfällen entscheidet das Leucht- und Brennstoffamt.

Gaskoks.

§ 26.

Gaskoks fällt, auch wenn er fuhrweise oder in noch kleineren Mengen für Hausbrandzwecke abgegeben wird, unter die von dem Leucht- und Brennstoffamt festgesetzte Zuweisung. Der Versorgungsbezirk, für welchen der Gaskoks abgegeben wird, hat der Gasanstalt Bezugsscheine in der Menge auszuhändigen, als Koks zum Verbrauch innerhalb des Versorgungsbezirkes für Hausbrandzwecke abgesetzt wird. Die Gasanstalt darf in einem Versorgungsbezirk nur so viel Koks abgeben, als durch Bezugsscheine dieses Versorgungsbezirkes gedeckt ist.

II. Aus eigenen, d. h. innerhalb des Versorgungsbezirks gelegenen Gasanstalten, darf Gaskoks für Hausbrandzwecke ohne Grubenbezugsscheine bezogen werden. Dieser Gaskoks kommt aber auf das Kontingent in Anrechnung.

Unterverteilung.

§ 27.

I. Die Versorgungsbezirke haben Grundsätze für die Unterverteilung der Hausbrandkohle an die Verbraucher festzusetzen. Diese Grundsätze bedürfen der Genehmigung des Leucht- und Brennstoffamtes. Bestehende Grundsätze behalten ihre Gültigkeit, soweit sie nicht im Widerspruch zu diesen Bestimmungen stehen.

II. Dem Leucht- und Brennstoffamt bleibt vorbehalten, dort, wo keine oder ungenügende Grundsätze aufgestellt sind, Anordnungen zu treffen.

Inanspruchnahme von Brennstoffen.

§ 28.

I. Die Platzhändler sind auf Verlangen des Vorstandes des Versorgungsbezirkes verpflichtet, die bei ihnen lagernden und für sie eingehenden Hausbrandkohlen zur Verfügung des Versorgungsbezirkes zu halten, sie an von ihm bestimmte Personen oder Stellen zu überlassen und die zur Uebergabe erforderlichen Handlungen vorzunehmen. Dies gilt nicht von Hausbrandkohlen, die im Durchgangsverkehr auf Bahnhöfen und Umschlagplätzen eingehen oder lagern.

II. Bei solchen Platzhändlern, welche für Verbraucher verschiedener Versorgungsbezirke beziehen, übt der Versorgungsbezirk, in dem das Lager des Händlers liegt, die Befugnisse gemäss Absatz I aus. Er hat Ersuchen der anderen beteiligten Bezirke in demjenigen Verhältnis zu entsprechen, in welchem der Händler für den betreffenden Bezirk Hausbrandkohlen empfangen hat. Im Streitfalle entscheidet das Leucht- und Brennstoffamt.

§ 29.

Das Leucht- und Brennstoffamt hat das Recht, zur Beschlagnahme aller im Gebiet der Freien Stadt Danzig befindlichen Brennstoffe. Das gleiche Recht hat jeder Versorgungsbezirk für die in seinem Bezirk befindlichen und ihm zur Bewirtschaftung überwiesenen Brennstoffe.

§ 30.

I. Verbraucher, welche Hausbrandkohlen über die von dem Versorgungsbezirk für den einzelnen Verbraucher jeweils festgesetzte Menge hinaus besitzen, sind auf Verlangen des Versorgungsbezirkes verpflichtet, die das festgesetzte Mass übersteigenden Mengen zur Verfügung des Versorgungsbezirkes zu halten und nach Anweisung des Versorgungsbezirkes zum Tagespreise abzugeben.

Geschieht die Uebereignung nicht freiwillig, und muss aus diesem Anlass Zwang zur Anwendung kommen, so hat der Verbraucher neben der im § 32 vorgesehenen Strafe die Kosten der Zwangshandlungen zu tragen.

II. Jeder Verbraucher ist verpflichtet, dem Beauftragten des Leucht- und Brennstoffamtes und der Versorgungsbezirke Auskunft zu erteilen über den Bestand, Bezug und Verbrauch von Kohlen und die Besichtigung der Wohn-, Geschäfts- und Lagerräume jederzeit zu gestatten.

Hausbrandlieferungen von Arbeitgebern an Arbeitnehmer.

§ 31.

Hausbrandlieferungen gewerblicher Unternehmer an ihre Arbeiter und Angestellten sind nur nach Massgabe der Vorschriften der Versorgungsbezirke gestattet, in welchem die Arbeitnehmer wohnen.

Straf- und Schlussbestimmungen.

§ 32.

I. Zuwiderhandlungen gegen die Bestimmungen dieser Bekanntmachung und gegen die Vorschriften, welche von den mit der Unterverteilung beauftragten Stellen auf Grund dieser Verordnung erlassen worden sind, werden nach § 7 der Bekanntmachung über die Bestellung eines Reichskommissars für die Kohlenverteilung vom 28. Februar 1917 (R. G. Bl. S. 193) mit Gefängnis bis zu einem Jahr und mit Geldstrafe bis zu 10 000 M oder mit einer dieser Strafen bestraft. Ferner kann auf Einziehung der Brennstoffe erkannt werden, auf die sich die Zuwiderhandlung bezieht, ungeachtet dessen, ob sie dem Täter gehören oder nicht.

II. Im Falle der Fahrlässigkeit tritt, soweit es sich um Zuwiderhandlungen gegen Auskunftspflicht handelt, die in dieser Bekanntmachung auferlegt sind, gemäss § 5 Absatz 2 der Verordnung des Bundesrats über Auskunftspflicht vom 12. Juli 1917, Geldstrafe bis zu 3000 Mark ein.

§ 33.

I. Diese Bekanntmachung tritt, soweit sich aus ihr nicht ein anderes ergibt, mit dem Tage der Veröffentlichung in Kraft.

Danzig, den 18. Juni 1920.

Der Leucht- und Brennstoffversorgungsverband für die Freie Stadt Danzig.

Elektrische und Gas-
Wodociągi
Kanalizacje
Centralne
ogrzanie

Pomorskie Instalacyjne Tow. Akc.
Gdańsk, Bratysławskagasse 12
Wszelkie
poprawy
wzrostek
warunkach.
Pierwsze polskie
przedsiębiorstwo instalacyjne.

Tel. 2069 PRALNIA PAROWA W WRZESZCZU Tel. 2069
przyjmuje bieliznę do prania i prasowania.

Odstawa w 10 dniach.

Miejsca przyjmowania: GDANSK, Hauster nr. 2.
WRZESZCZ, Kastanienweg 4.
SOPOT, Eisenhartstrasse 30.

Posiadłość Inksusowa

na Pomorzu, w pobliżu Gdańska, obszaru 1200 mórg z wspaniałym pałacem o 13 pokojach bezgannymi budynkami, ślicznym parkiem i ogrodem, obfitym żywym i martwym inwentarzem do sprzedania. Cena 28 1/2 miliona w niemieckiej walucie, która być natychmiast wypłacona.

Emil Salomon

(Właśc. M. Krug.)

Gdańsk, Hundegasse 37.

Telefon 242

Poszukuje się

fachowców

z branży skór i tekstylnej

jako

kierowników oddziałów

Dokładne znajomości towaru oraz kroju konieczne potrzebne Pierwszeństwo mają panowie, którzy w niemieckich intendanturach (Korpsbekleidungsamt) pracowali. Posada dobrze płatna.

Zgłoszenia nadsyłać się należy do Eksp. „Gazety Gdańskiej” pod nr. 1549.

Poszukuje dzierżawy dobrej obojczy

najchętniej w kościelnej, wsi, lub też w pobliżu stacji kolejowej. Zgłosz. pod nr. 1495 do Eksp. Gaz. Gd.

Gdańskie, elbląskie, ryskie, kur-
landzkie

stare monety,

począwszy od Kazimierza Jagiellończyka, piękne egzemplarze, 1526

do sprzedania.

Oferty „Reklama Polska”, Warszawa, Jasna 10, sub: „Monety”

Maszyna

do wyorywania dziur

do sprzedania. 1547

GERICK, Baumgartschegasse 18

Gospodarstwo

połtoręj włókni wielkie, położone na nizinach, sprzedam najchętniej polakowi po umiarkowanej cenie. Bliższe szczegóły udzieli Eksp. Gaz. Gdańskiej pod nr. 1551

Firma Polska w Gdańsku, poszukuje

PANNY

piszącej biegle na maszynie, znającej polską stenografię i język francuski lub niemiecki. Osoba poważna i inteligentna otrzyma dobre wynagrodzenie.

Zgłoszenia pod nr. 1537 do Ekspedycji „Gazety Gdańskiej”.

Wszystkie skóry

kupuje, garbuje, zamienia na gotową skórę

K. DANZIGER, OLIWA,

ulica Sopocka 58.

Telefon 58.

Künstler-Spiele Danziger-Hof

wchód Dominikswall

Dyr. Alex Braune. Confr. Ludolf Köllisch.

PROGRAM CZERWCOWY.

Janos i Olivia

Henryk Lang

niedoświadczona para tancerzy.

chansonnier.

Marja Kloth

Pawel Goldler

deklamaterka.

arcykomizny tancerz humorystycz.

Harry Allister

Gerald - Gorda - Trio

najlepszy terazniejszy młik.

kuglarze.

i dalsze 5 atrakcji.

Początek o godz. 1/2 8

Początek o godz. 1/2 8

KABARET codziennie o 4 herbata.

4 PRAWDZIWIE WIEDEŃSKIE ANEGDOTY o 1/2 8

Gdański dwór w ogrodzie zimowym oddziennie

Koncert Steffie'go

Hotel Gdański Dwór — ogród zimowy. 1399

BALTROPA

Międzynarodowe Biuro podróży i komunikacji,

urządza w niedzielę, dnia 20. bm. parowcem „Grüssgatt” przejażdżkę na morzu.

Wyjazd z Gdańska (Brabank) o godz. 9 tej, z Sopotu o godz. 10.30 przed południem. Powrót do Sopotu o godz. 4.30 wyjazd z Sopotu o godz. 5-tej przybycie do Gdańska o 6-tej wieczorem.

Koszt podróży z Gdańska i z powrotem 30 mk., z Sopotu i z powrotem 20 mk. Dzieci płać połowę. Bilety jazdy nabyć można w Zielonej Bramie.

Parowiec przyjmuje także o 5-tej po południu w Sopotach pasażerów do Gdańska.

1545

Cena jazdy 10 mk.

MASZYNY PAROWE z KOTŁAMI

i armatura, lub lokomobile o sile 150 -- 250 poszukuje

POLSKA BUDOWLANA SPÓŁKA AKCYJNA.

1525 Oferty pod adresem: WARSZAWA, ul. NOWY-SWIAT 38.

POLSKA BUDOWLANA SPÓŁKA AKCYJNA.

BALTROPA

Międzynarodowe Biuro Podróży i Komunikacji

T. z o. p.

Gdańsk, (Zielona Brama). Tel. 1736. Adr. telegr. Baltropa.

Sprzedaż biletów

dla komunikacji pasażerskiej GDANSK-SWINOUJSCIE.

Wyjazd z Gdańska w każdy poniedziałek i czwartek o godzinie 8-mej z Sopotu o godzinie 9 tej przed południem, przybycie do Swinoujścia o godzinie 1 w nocy. Odrobne połączenie z pociągami berlińskimi.

Wyjazd z Swinoujścia w każdą środę i sobotę o godz. 3 ciej przed południem, przybycie do Sopotu o godzinie 7 mej do Gdańska o godzinie 8 mej wieczorem.

Dla podróżnych z Gdańska potrzebny paszport z niemiecką wizą.

1449

Bank Pomorski

TOW. AKCYJNE.

Gdańsk, Hl. Goltzstrasse 139.

TELEFON nr. 1592.

Toruń, Szeroka 25.

TELEFON 651 i 652.

Wykonuje wszelkie czynności wchodzące w zakres banku.

Kupuje

1316

walory zagraniczne, złoto,
srebro, pożyczkę wojenną.

Przyjmuje depozyty na dogodnych warunkach.

Otwiera konta bieżące i czekowe.

Przyjmuje zapisy na 5% pożyczkę odrodzenia.